

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Predkladateľ: Ministerstvo financií Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☒ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i> - Implementácia niektorých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011 (ďalej len „nariadenie DORA“), - smernica Európskeho parlamentu a Rady 2022/2556 zo 14. decembra 2022, ktorou sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ, 2014/65/EÚ a (EÚ) 2016/2341 pokiaľ ide o digitálnu prevádzkovú odolnosť finančného sektora (ďalej len „smernica DORA“), - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/886 z 13. marca, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230 a smernice 98/26/ES a (EÚ) 2015/2366, pokiaľ ide o okamžité úhrady v eurách (Ú. v. EÚ L, 2024/886, 19.3.2024).	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Máj 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	Jún 2024

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Navrhovaná právna úprava reaguje na prijatie nariadenia DORA. Hoci je toto nariadenie priamo účinné, niektoré jeho ustanovenia musia byť implementované do slovenského právneho poriadku prostredníctvom tohto návrhu zákona, aby sa dosiahla hladká aplikácia nariadenia DORA v Slovenskej republike. Týka sa to napríklad určenia orgánu dohľadu, ktorý bude vykonávať dohľad nad dodržiavaním ustanovení nariadenia DORA. Týmto orgánom je Národná banka Slovenska, pričom dohliadané subjekty budú povinné poskytnúť Národnej banke Slovenska súčinnosť na účely výkonu dohľadu. Národná banka Slovenska bude v tejto súvislosti vydávať napríklad osvedčenia o vykonaní penetračného testu na základe konkrétnej hrozby. Súčasťou návrhu zákona budú aj novely ďalších zákonov, súvisiace s implementáciou smernice DORA v sektorových zákonoch finančného trhu (zákon o bankách, zákon o poisťovníctve, zákon o cenných papieroch, zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení, zákon o kolektívnom investovaní, zákon o riešení krízových situácií a zákon o platobných službách) a úpravy spočívajúce v spresnení niektorých platných ustanovení s cieľom reagovať na poznatky sa skúsenosti z aplikačnej praxe. Zároveň súčasťou návrhu zákona je aj implementácia nariadenia o okamžitých platbách v zákone o platobných službách. Návrh zákona v neposlednom rade upravuje aj zákon o elektronických komunikáciách, ktorý umožňuje na základe súdneho rozhodnutia prístup Národnej banky Slovenska k telekomunikačným dátam, v prípade odôvodneného podozrenia z porušenia ustanovení nariadenia DORA a jeho následnom vyšetrovaní. Zároveň budú súčasťou návrhu sú aj legislatívne úpravy spočívajúce v spresnení niektorých platných ustanovení s cieľom reagovať na poznatky a skúsenosti z aplikačnej praxe.

3. Ciele a výsledný stav

Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Hlavným cieľom je ďalej umožniť a podporiť potenciál digitálnych financií v oblasti inovácií a hospodárskej súťaže a zároveň zmierniť príslušné riziká.

Hlavným cieľom návrhu je adaptovať slovenský právny poriadok na priamo účinné nariadenie DORA a implementácia smernice DORA do slovenského legislatívneho rámca. Táto povinnosť Slovenskej republiky vyplýva z jej členstva v Európskej únii.

4. Dotknuté subjekty

Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Národná banka Slovenska, banky a pobočky zahraničných bánk, platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí, obchodníci s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, telekomunikačné spoločnosti, poskytovatelia platobných služieb, inkasanti a platitelia, správcovia úverov, právnické osoby, fyzické osoby, fyzické osoby podnikatelia, spotrebitelia/klienti poskytovateľov platobných služieb.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Nulovým variantom je neimplementovanie nariadenia DORA a netransponovanie smernice DORA, čím by Slovenská republika nesplnila svoje povinnosti a vystavila sa tak nebezpečenstvu začatia konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní EÚ (ZFEÚ) pre nesplnenie zmluvných povinností (infringement proceedings). Vzhľadom na vyššie uvedené, alternatívne riešenia neboli zvažované.

K splnomocňovaciemu ustanoveniu na vydanie Opatrenia Národnej banky Slovenska uvádzame, že bez detailných, presných a správnych informácií o finančnom trhu nebude Národná banka Slovenska môcť účinne prispievať k stabilite finančného systému Slovenskej republiky, ako ani naplňovať ostatné svoje úlohy. Z tohto dôvodu ako aj z dôvodu, že iné formy zberu údajov podľa definovaných vzorov (tzv. agregátne) neposkytujú dostatočnú informáciu o trendoch a rizikách, alternatívne riešenia tejto oblasti nie sú.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☒ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

- Podľa čl. I (§ 35 ods. 3) návrhu zákona, ktorý implementuje čl. 31 ods. 6 nariadenia DORA, Národná banka Slovenska môže vydať opatrenie, ktorým sa ustanovia požiadavky na riadenie rizika informačných a telekomunikačných technológií, riadenia klasifikáciu a nahlasovanie incidentov, testovanie digitálnej prevádzkovej odolnosti, riadenie externého rizika informačných a komunikačných technológií a iné informácie a podklady súvisiace s informačnými a komunikačnými technológiami.
- Národná banka Slovenska vydá opatrenie, ktoré ustanoví náležitosti zberu údajov, ktoré sú banky a pobočka zahraničných bánk povinné sprístupniť a poskytnúť Národnej banke Slovenska podľa § 93a ods. 4 zákona o bankách.

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uved'te termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uved'te kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Podľa čl. 58 nariadenia DORA do 17. januára 2028 Komisia po konzultáciách s európskymi orgánmi dohľadu a výborom ESRB, podľa toho, ktorý z týchto subjektov je relevantný, vykoná preskúmanie a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ku ktorej v náležitých prípadoch pripojí legislatívny návrh. Preskúmanie zahŕňa aspoň:

- kritériá na určenie kritických externých poskytovateľov IKT služieb;
- dobrovoľný charakter oznamovania významných kybernetických hrozieb;
- posúdi účinnosť ustanovení, pokiaľ ide o zabezpečenie účinného dozoru nad kritickými externými poskytovateľmi IKT služieb usadenými v tretej krajine, a potrebu založiť dcérsku spoločnosť v Únii.
- vhodnosť zahrnutia finančných subjektov, ktoré využívajú automatizované predajné systémy, do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia vzhľadom na budúci vývoj na trhu s používaním takýchto systémov;
- fungovanie a účinnosť spoločnej siete dozoru pri podpore konzistentnosti dozoru a efektívnosti výmeny informácií v rámci dozoru.

V kontexte preskúmania smernice (EÚ) 2015/2366 Komisia posúdi potrebu zvýšenej kybernetickej odolnosti platobných systémov a činností spracovania platieb a vhodnosť rozšírenia rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na prevádzkovateľov platobných systémov a subjekty zapojené do činností spracovania platieb

Do 17. januára 2026 Komisia po konzultácii s európskymi orgánmi dohľadu a Výborom európskych orgánov pre dohľad nad výkonom auditu vykoná preskúmanie a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade, ku ktorej v náležitých prípadoch pripojí legislatívny návrh, týkajúcu sa vhodnosti posilnených požiadaviek pre štatutárnych audítorov a audítorské spoločnosti, pokiaľ ide o digitálnu prevádzkovú odolnosť, prostredníctvom zahrnutia štatutárnych audítorov a audítorských spoločností do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia alebo prostredníctvom zmien smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie

Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

Návrh novely zákona, predstavuje právnu úpravu rôznych právnych vzťahov na finančnom trhu. V tomto prípade neočakávame výrazné dopady na banky, resp. dotknuté subjekty, vyplývajúce zo zmien v existujúcich pravidlách. Možno v určitom prípade predpokladať, že zavedenie nových pravidiel vyplývajúcich z návrhu zákona si môže vyžadovať dodatočné náklady na vytváranie dodatočných minimálnych požiadaviek zo strany niektorých regulovaných subjektov, ktoré však nie je možné, aj vzhľadom na súčasnú situáciu, vyčíslieť. Vyššie uvedené vplyvy však pramenia z priamo uplatniteľného nariadenia DORA a transpozície smernice DORA, nie sú v tomto návrhu zákona upravené, keďže nie sú vyvolané týmto návrhom zákona. Obdobne je to aj so sankciami a inými správnymi opatreniami, ktoré keďže vyplývajú priamo z nariadenia DORA, nie sú obsahom tohto návrhu zákona, a preto nie je možné ich zahrnúť do doložky vybraných vplyvov.

V návrhu zákona, konkrétne v článku XI dochádza k prelomeniu telekomunikačného tajomstva. Táto zmena by mohla potenciálne znamenať náklady pre telekomunikačných operátorov, avšak len vo výnimočných prípadoch, kde ak by došlo k porušeniu zákona zo strany finančných inštitúcií a pri následnom preverovaní úmyselného porušenia zákona, by bolo potrebné od telekomunikačných operátorov vyžadovať dáta, ktoré by mohli odhaliť porušenia zákona zo strany finančných inštitúcií. V súčasnosti však nie je možné takého vyčíslenie nákladov vykonať, keďže nejde o pravidelné náklady, ale len náklady spojené s vyšetrovaním a vstupom do databáz, resp. dátových súborov telekomunikačných operátorov. Zároveň aj tieto vplyvy pramenia z priamo uplatniteľného nariadenia DORA a tým pádom nie sú v tomto návrhu zákona upravené, keďže nie sú vyvolané týmto návrhom zákona. Z tohto dôvodu nie je možné v súčasnosti vyčíslieť náklady spojené so sprístupnením požadovaných dát Národnej banke Slovenska.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že navrhované zmeny vplyvajú na podporu potenciálu digitálnych financií v oblasti inovácií a hospodárskej súťaže a zároveň na obmedzenie rizika na finančnom trhu.

11. Kontakt na spracovateľa

Uved'te údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Ing. Roman Chandoga, PhD.
02/5958 2517, roman.chandoga@mfsr.sk
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Mgr. Barbora Foková
02/5958 2509, barbora.fokova@mfsr.sk
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

12. Zdroje

Uved'te zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uved'te danú skutočnosť.

Nariadenie DORA je súčasťou balíka opatrení, ktorých cieľom je ďalej umožniť a podporiť potenciál digitálnych financií v oblasti inovácií a hospodárskej súťaže a zároveň zmierniť príslušné riziká kybernetických útokov posilnením digitálnej prevádzkovej odolnosti inštitúcií pôsobiacich na finančnom trhu.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

V procese prípravy materiálu bol rámec nariadenie DORA predbežne konzultovaný so zástupcami Komisie, kde bolo predbežne komunikované, že nepredpokladáme žiadne dopady v rámci transpozície nariadenia a smernice DORA.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 133/2024 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☒ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia odporúča predkladateľovi dopracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie v bode 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Do materiálu v Čl. VI boli po MPK doplnené zmeny týkajúce sa výšky pokút vyplývajúce z bodov 42 a 43 (§ 86). Tieto zmeny Komisia odporúča uviesť v príslušnej analýze.

Reakcia MF SR: pripomienka akceptovaná a zapracovaná.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy, čo Komisia berie na vedomie. Z formálneho hľadiska Komisia upozorňuje, že v prípade žiadnych vplyvov na rozpočet verejnej správy, t. j. aj žiadnych vplyvov na rozpočty obcí a vyšších územných celkov, sa rozpočtová zabezpečenosť neoznačuje.

Reakcia MF SR: pripomienka akceptovaná a zapracovaná.

K sociálnym vplyvom

V porovnaní so znením predmetného materiálu v medzirezortnom pripomienkovom konaní, návrh predložený v záverečnom posúdení vybraných vplyvov obsahuje aj úpravu návrhu novely zákona o platobných službách (čl.

VI vlastného materiálu - bod 11 a súvisiace), ktorej cieľom je zavedenie možnosti elektronizácie celého procesu presunu účtu pre spotrebiteľov.

Návrh na zavedenie možnosti elektronizácie celého procesu presunu účtu a súvisiacu právnu úpravu, doplnený do predloženého materiálu v rámci medzirezortného pripomienkového konania, Komisia odporúča zohľadniť aj v príslušných častiach doložky vybraných vplyvov - najmä v bodoch 2 až 5 a v bode 8.

Reakcia MF SR: pripomienka akceptovaná a zapracovaná.